

dr hab. Joanna Kowalska, prof. AWF Wrocław, dn. 03.01.2020r. Katedra Rehabilitacji w Chorobach Wewnętrznych, Wydział Fizjoterapii, Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu

RECENZJA
rozprawy doktorskiej mgr Katarzyny Małgorzaty Lion

pt.: Assessment of experienced stigmatisation among people living with dementia
in Poland, Italy and the United Kingdom

Ocena zjawiska stygmatyzacji wśród osób z otępieniem w Polsce, Wielkiej Brytanii
i we Włoszech

wykonanej pod kierunkiem naukowym prof. dr hab. Joanny Rymaszewskiej (promotor) i dr n. med. Doroty Szcześniak (promotor pomocniczy) w Katedrze i Klinice Psychiatrii Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu.

Podstawę formalną wykonania recenzji stanowi pismo Przewodniczącego Rady Dyscypliny Nauki Medyczne prof. dr hab. Grzegorza Mazura z dnia 03.12.2019 r. (DK40000-49/2017), zgodnie z Uchwałą nr 20/041/2019 Rady Dyscypliny Nauki Medyczne Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu z dnia 28 listopada 2019r.

Wzrastający z roku na rok trend liczby diagnozowanych osób cierpiących na choroby neurodegeneracyjne oraz powszechne na całym świecie zjawisko starzenia się społeczeństw, są powodem coraz częstszego rozpoznania otępienia u osób w podeszłym wieku. Każdego roku odnotowuje się 7.7 milionów nowych przypadków otępień. Pomimo tak dużego rozpowszechnienia zaburzeń poznawczych i otępień oraz szeroko prowadzonej dyskusji na temat profilaktyki i leczenia otępień na całym świecie, nadal niewiele jest doniesień naukowych poruszających temat zjawiska stygmatyzacji wśród tej grupy osób, ich opiekunów i rodzin. W szczególności dotyczy to społeczeństwa polskiego.

Pani mgr Katarzyna M. Lion w swojej rozprawie doktorskiej podjęła próbę oceny zjawiska stygmatyzacji wśród osób z otępieniem nie tylko w Polsce ale również w Wielkiej Brytanii i we Włoszech. W holistycznym modelu opieki nad pacjentem z otępieniem

bezsprzecznie powinno znaleźć się miejsce i czas na dyskusję oraz takie formy wsparcia aby zminimalizować to zjawisko. Zatem problematyka podjęta przez Doktorantkę w przedstawionej mi do recenzji dysertacji jest jak najbardziej oryginalnym i aktualnym problemem badawczym.

Doktorantka, korzystając z możliwości stworzonej przez ustawę o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki z dnia 14 marca 2003r. z późniejszymi zmianami, zgodnie z jej treścią (art.13 ust. 1), przygotowała spójny tematycznie zbiór artykułów opublikowanych w renomowanych czasopismach naukowych, w tym dwóch posiadających wskaźnik IF, a tym samym indeksowanych we wszystkich bibliograficznych bazach danych, co dodatkowo dopełnia kryteria określone w w/w ustawie.

Monotematyczny cykl publikacji naukowych, przygotowany przez Panią mgr Katarzynę M. Lion, składa się z trzech publikacji przedstawionych w rozprawie doktorskiej pod wspólnym tytułem: Ocena zjawiska stygmatyzacji wśród osób Z otępieniem w Polsce, Wielkiej Brytanii i we Włoszech
Publikacje wchodzące w skład cyklu to:

1. Katarzyna Urbańska, Dorota Szcześniak, Joanna Rymaszewska, The stigma of dementia. *Advances in Psychiatry and Neurology* 2015; 24(4):225-230. DOI: 10.1016/j.pin.2015.10.001
2. Katarzyna Małgorzata Lion, Dorota Szcześniak, Katarzyna Bulińska, Shirley Barbara Evans, Simon C. Evans, Francesca Lea Saibene, Alessia d' Arma, Elisabetta Farina, Dawn June Brooker, Rabih Chattat, Franka J. M. Meiland, Rose-Marie Dröes & Joanna Rymaszewska. Do people with dementia and mild cognitive impairments experience stigma? A cross-cultural investigation between Italy, Poland and the UK. *Aging & Mental Health* 2019. DOI: 10.1080/13607863.2019.1577799
3. Katarzyna Małgorzata Lion, Dorota Szcześniak, Katarzyna Bulińska, Justyna Mazurek, Shirley B. Evans, Simon C. Evans, Francesca Lea Saibene, Alessia d' Arma, Claudia Scorolli, Elisabetta Farina, Dawn Brooker, Rabih Chattat, Franka J. M. Meiland, RoseMarie Dröes & Joanna Rymaszewska. Does the Meeting Centre Support Programme decrease the experience of stigmatisation among people with cognitive deficits? *Aging & Mental Health* 2019. DOI: 10.1080/13607863.2019.1683815

Powyższe publikacje zostały dołączone do manuskryptu rozprawy doktorskiej. Sumaryczna punktacja przedstawionego osiągnięcia naukowego w postaci monotematycznego cyklu wyniosła 5,192 punkty IF oraz 63 punkty MNiSW. Pierwsza publikacja ma charakter przeglądowy, pozostałe dwie to publikacje oryginalne. Należy podkreślić, że Doktorantka jest pierwszym autorem we wszystkich trzech wymienionych publikacjach, a jej udział w powstawaniu tych prac był wiodący i polegał m.in. na

opracowaniu koncepcji badań, analizie dostępnych baz danych i piśmiennictwa, interpretacji wyników badań, zredagowaniu i przygotowaniu ostatecznej wersji artykułów. Dodatkowo warto zauważyć, że Doktorantka, w każdej tworzącej cykl publikacji, pełniła niełatwą rolę Autora korespondencyjnego.

Pani mgr Katarzyna M. Lion swoją rozprawę doktorską przygotowała zgodnie ze specyfiką zgłoszonego przez nią osiągnięcia naukowego, na 55 stronach wydruku komputerowego. Zawiera on streszczenie w języku angielskim i polskim, a następnie krótki Wstęp poprzedzający pierwszy artykuł z cyklu, o charakterze przeglądowym. Sama publikacja jest dokładnym przeglądem piśmiennictwa oraz teoretycznym tłem do kolejnych zaplanowanych przez Doktorantkę badań. Jednoznacznie potwierdza on wzrost stygmatyzacji wśród osób z demencją oraz ich rodzin, a także co ważne brak dyskusji i małą liczbę opublikowanych badań naukowych szczególnie w Polsce. Potwierdza to, że Autorka rozprawy dobrze rozpoznała problem badawczy, a tematyka, którą podjęła jest bardzo aktualna.

W kolejnych rozdziałach Doktorantka jasno i precyzyjnie formułuje cele pracy, które w kolejnych publikacjach konsekwentnie realizuje. Opisuje materiał badany oraz zastosowane metody badawcze, a następnie po zamieszczeniu dwóch oryginalnych artykułów podsumowuje krótko otrzymane w nich wnioski badań, które w ostateczności umożliwiły sformułowanie wniosków, przedstawionych przez Doktorantkę w rozdziale VIII.

Szczególnie cenne wydają się być te, które wskazują na konieczność kontynuacji badań w tym obszarze, a mianowicie: potwierdzają złożoność zjawiska stygmatyzacji oraz różnorodność działających mechanizmów specyficznych dla danego kraju oraz potwierdzają konieczność poszukiwań takich form wsparcia osób z demencją i ich rodzin aby zminimalizować zjawisko stygmatyzacji. Otrzymane wyniki badań są wartościowe, o znaczeniu poznawczym jak i aplikacyjnym.

Dodatkowo rozprawa doktorska mgr Katarzyny M. Lion została uzupełniona o niezbędne oświadczenia wszystkich współautorów, a także biografię Doktorantki oraz jej dotychczasowy dorobek naukowy w postaci publikacji i materiałów konferencyjnych,

Warto również podkreślić, że w dwóch oryginalnych publikacjach Doktorantka przeprowadza szerokie i wielowątkowe dyskusje, spójne z uzyskanymi wynikami badań i poparte piśmiennictwem, a przedstawione w dwóch oryginalnych artykułach ograniczenia swoich badań (Study limitations) świadczą o jej dużej świadomości i dojrzałości badawczej.

Przedstawione publikacje wchodzące w skład monotematycznego cyklu zostały już wnikliwie zrecenzowane przez co najmniej dwóch Recenzentów, powołanych przez poszczególne Redakcje czasopism i ukazały się drukiem. Niemniej jednak korzystając z

przywilejów Recenzenta chciałabym wskazać na pewne obszary, które budzą mój niedosyt, licząc, że w trakcie obrony Doktorantka odniesie się do nich:

1. Zarówno w pierwszym jak i w drugim artykule oryginalnym niewiele wiadomo w jaki sposób rekrutowano osoby badane, Dotyczy to szczególnie grupy badanej opisanej w pierwszym artykule oraz tych, którzy nie uczestniczyli w zajęciach w Centrum Spotkań (w artykule drugim).
2. Jak długo osoby zakwalifikowane do badania, opisane w drugim artykule, korzystały z zajęć proponowanych w Centrum Spotkań? Czy być może osoby te dopiero rozpoczynały, w momencie pierwszego badania, uczestnictwo w Centrum Spotkań?
3. Jaki czas upłynął od momentu diagnozy wśród badanych (jak długo chorowały?)?
4. Czy w grupie osób badanych występowały jakieś inne niepełnosprawności, np. funkcjonalne? Jaki był ich stan funkcjonalny?
5. Czy badani i ich opiekunowie korzystali wcześniej z jakiś innych form wsparcia?
6. Jaki test statystyczny zastosowano w celu sprawdzenia normalności rozkładu?
7. W drugim artykule mała liczebność grup badanych.

Przedstawione powyżej pytania i uwagi nie umniejszają oczywiście wartości recenzowanej rozprawy doktorskiej i nie mają wpływu na jej jednoznacznie pozytywną i bardzo ocenę.

Reasumując stwierdzam, że rozprawa doktorska mgr Katarzyny M. Lion podejmuje oryginalny i bardzo aktualny problem badawczy dotyczący zjawiska stygmatyzacji wśród osób z otępieniem, a otrzymane wyniki badań uzupełniają obecny stan wiedzy w tym zakresie. Przedstawiona do recenzji rozprawa doktorska wskazuje na Doktorantkę jako dojrzałego badacza o szerokiej wiedzy merytorycznej i umiejętnościach, również w pracy w międzynarodowym zespole badawczym.

Wnoszę więc do Wysokiej Rady Dyscypliny Nauki Medycze Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu o dopuszczenie mgr Katarzyny Małgorzaty Lion do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

dr hab. Joanna Kowalska, prof. AWF

Wroclaw, 03.01.2020

Joanna Kowalska, PhD, Associate Professor Department of Physiotherapy,
University School of Physical Education, Wroclaw, Poland

Review of a doctoral dissertation of Katarzyna Malgorzata Lion entitled

Assessment of experienced stigmatisation among people living with dementia in Poland,
Italy and the United Kingdom

(Ocena zjawiska stygmatyzacji wśród osób z otępieniem w Polsce, Wielkiej Brytanii i we
Włoszech)

prepared under supervision of prof. dr hab. Joanna Rymaszewska (Supervisor) and dr n.
med. Dorota Szcześniak (Associate Supervisor) in the Department of Psychiatry, Wroclaw
Medical University.

This review was prepared based on the formal request from prof. dr hab. Grzegorz Mazur

—
Chairman of the Board for Medical Science Discipline — dated December 3rd, 2019
(DK40000-49/2017) based on the Board for Medical Science Discipline Law no
20/XI/2019 from November 28th, 2019.

Increasing number of people diagnosed with neurodegenerative diseases and aging society
are main reasons for the raising number of people diagnosed with dementia among older
people worldwide. It is estimated that there 7.7 million of new dementia diagnosis each
year. Despite the great dementia and mild cognitive impairment prevalence as well as broad
discussion about prevention and treatment of dementia around the world, there are still only
a little scientific information regarding stigmatisation of people with dementia, their
informal carers and families. Especially, those living in Poland.

PhD candidate - Katarzyna M Lion — in her doctoral thesis decided to evaluate the
experience of stigmatisation among people with dementia not only in Poland, but also in
Italy and the UK. In the holistic model of treatment and care of people with dementia there
should be a place and time for discussion and support programs to minimise this
phenomenon. Therefore, the reviewed doctoral thesis covers an original and current
research problem.

Doctoral candidate, allowed by Law on Academic Degrees and Title dated on March 14th,
2003 (with later changes), prepared her PhD dissertation with three thematically consistent
scientific publications. Two of them were published in highly ranked scientific journal
(IF=2.956), indexed in all main databases which increases the value of this scientific
achievement.

Reviewed doctoral dissertation entitled Assessment of experienced stigmatisation among
people living with dementia in Poland, Italy and the United Kingdom consisted of three
published papers:

1. Katarzyna Urbańska, Dorota Szcześniak, Joanna Rymaszewska. The stigma of dementia. *Advances in Psychiatry and Neurology*. 2015; 24(4):225-230. DOI: 10.1016/j.pin.2015.10.001

2. Katarzyna Malgorzata Lion, Dorota Szcześniak, Katarzyna Bulińska, Justyna Mazurek, Shirley B. Evans, Simon C. Evans, Francesca Lea Saibene, Alessia d'Arma, Claudia Scorolli, Elisabetta Farina, Dawn Brooker, Rabih Chattat, Franka J. M.

Meiland, Rose-Marie Dröes & Joanna Rymaszewska. Does the Meeting Centre Support Programme decrease the experience of stigmatisation among people with cognitive deficits? *Aging & Mental Health*. 2019. DOI: 10.1080/13607863.2019.1683815

3. Katarzyna Malgorzata Lion, Dorota Szcześniak, Katarzyna Bulińska, Shirley Barbara Evans, Simon C. Evans, Francesca Lea Saibene, Alessia d'Arma, Elisabetta Farina, Dawn June Brooker, Rabih Chattat, Franka J. M., Meiland, Rose-Marie Dröes & Joanna Rymaszewska. Do people with dementia and mild cognitive impairments experience stigma? A cross-cultural investigation between Italy, Poland and the UK. *Aging & Mental Health*. 2019. DOI: 10.1080/13607863.2019.1577799

All publications were attached to the PhD thesis manuscript. Total Impact Factor of presented scientific achievement is 5.192 and total of MNiSW score was 63.00. The first article is a review paper, two other publications present original research study. PhD candidate is listed as a first author of all presented papers. She was a leading author in these papers responsible for designing the study, analysing available literature and scientific data, analysing results, drafting and preparing the final versions of manuscripts. Additionally, doctoral Candidate was listed as a corresponding author for all presented articles, which is usually not an easy role.

The PhD dissertation was prepared according to the rules for this type of a scientific achievement, and presented on 55 pages of the presented printed version. It starts with abstracts in both, English and Polish, languages followed by short introduction before the first published paper. This publication is a careful review of the existing literature and creates a theoretical background to the planned research. It therefore proves the increased level of stigmatisation among people living with dementia and their families, as well as a lack of discussion and only a little research data available, especially regarding people living in Poland. It demonstrates that Doctoral Candidate recognised the scientific problem very well and the research topic is currently of a great importance.

In the following chapters PhD Candidate clearly and precisely presented aim and objectives of her work, which were realised in the next scientific publications. She also included

materials and methods chapter. After presenting two original papers she briefly summarised obtained results, which allowed her to create conclusions in Chapter VIII.

The highlighted need for further research in this area is one of the most important conclusions. They also prove that stigmatisation is a complex problem and there is a diversity of country-specific mechanisms related to it. They also indicate a necessity for looking for support forms for people with dementia and their families to minimise the effect of stigmatisation. Obtained results are of a great value, covering theoretical and practical aspects of this phenomenon.

Additionally, PhD thesis contains co-authors declarations, short biography of Doctoral Candidate and her scientific achievements in form of published manuscripts and conference papers.

It is important to highlight that in two original papers, the thesis' author carried out broad and complex discussion, along with obtained results and existing literature. She also included study limitations sections in her both scientific papers which proves her consciousness and maturity in conducting research.

All three articles presented in the doctoral thesis had been already reviewed by at least two external reviewers invited by the journals' editorial boards before acceptance for publishing. However, as a reviewer of this PhD dissertation I would like to raise a few issues hoping that

Doctoral Candidate would refer to them during the public PhD thesis viva.

I. In both original papers there are some missing details about the recruitment process. Especially, in the first article as well as details about participants who were not enrolled in the Meeting Centre activities (2nd article).

2. How long do people qualified to the study, described in the second study, did participate in the Meeting Centres activities? Were they just starting participation, at the baseline timepoint measure?
3. When did participants with dementia were diagnosed with their condition (duration of dementia)?
4. Were some of the recruited people diagnosed with other medical conditions or disabilities, e.g. functional? What was their functional status?
5. Did people enrolled into the study use other form of support before participating in the study?
6. What was a statistical test used to assess the normality of distribution?
7. Little number of people enrolled in the second article.

Presented suggestions and questions do not decrease the quality of the presented PhD thesis. I value the presented PhD dissertation highly positively.

Summarising, I conclude that PhD thesis of Katarzyna Malgorzata Lion covers original and current scientific problem regarding stigmatisation phenomenon among people living with dementia. Moreover, the obtained results complete the existing state of knowledge in this area. Presented PhD dissertation proves that Doctoral Candidate is a mature researcher presenting broad theoretical knowledge and research skills, including those needed to successfully work in the international research team.

Therefore, I propose to admit Katarzyna Malgorzata Lion to further stages of the doctoral procedure.

dr hab. Joanna Kowalska, prof.AWF

